

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **M. P.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o vdovský důchod, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 7. 2004, č. j. 2 Cad 91/2004 – 10,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 2. 7. 2004, č. j. 2 Cad 91/2004 – 10 odmítl žalobu žalobkyně a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění usnesení uvedl, že dne 23. 6. 2004 převzal podání žalobkyně adresované Okresní správě sociálního zabezpečení v Pelhřimově a Vrchnímu soudu v Praze, kterým žalobkyně požadovala vyřídit vdovský důchod a současně se domáhala zaplacení částky pro konkrétně specifikované trestné činy. Připojila sdělení České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 5. 2004, jímž se žalobkyni oznamuje, že žádost o vdovský důchod byla projednána a jde proto o věc rozhodnutou. Protože podání neobsahovalo předepsané náležitosti a nebylo zřejmé, kterému soudu je určeno, vyzval krajský soud žalobkyni usnesením ze dne 25. 6. 2004, aby vady žaloby odstranila a především označila rozhodnutí, které napadá, důvody, v nichž spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést, a jaký návrh na vydání rozsudku činí. Na toto podání žalobkyně reagovala sdělením doručeným soudem dne 1. 7. 2004, jímž na Vrchním soudu v Praze požadovala dokončit řízení ve věci vedené pod č. j. 2 Ca 131/2002 – 27, a opakovaně poukázala na požadavek zaplatit 150.000 Kč za pomluvu. Soud konstatoval, že podáním ze dne 1. 7. 2004 žalobkyně neodstranila vady specifikované v usnesení krajského soudu ze dne 25. 6. 2004. Není zřejmé, jaké rozhodnutí úřadu napadá, z jakých důvodů tak činí, nenavrhuje žádné důkazy, ani návrh na vydání rozsudku. K obsahu podání došlého soudem dne 1. 7. 2004 krajský soud

dále poznamenal, že usnesení vydané pod č. j. 2 Ca 131/2002 – 27 bylo vydáno v řízení vedeném pod sp. zn. 2 Ca 131/2002 za účelem odstranění vad odvolání. O tomto odvolání však Vrchní soud v Praze rozhodl svým rozsudkem ze dne 26. 11. 2002, kdy potvrdil rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 7. 2002, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2002, č. 335 718 460, o zamítnutí žádosti žalobkyně o obnovu vdovského důchodu. Řízení vedené pod sp. zn. 2 Ca 131/2002 Krajského soudu v Českých Budějovicích je proto pravomocně ukončeno. Rozsudek Vrchního soudu v Praze byl žalobkyni doručen. Za tohoto stavu krajský soud nepředkládal podání žalobkyně došlé soudu dne 1. 7. 2004 Vrchnímu soudu v Praze, když tento soud navíc není od účinnosti zákona č. 150/2002 Sb. (soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“) soudem působícím ve správním soudnictví. Pro úplnost doplnil, že soud se přezkoumáním rozhodnutí žalované v záležitosti vdovského důchodu pro žalobkyni zabýval nejen v řízení vedeném pod sp. zn. 2 Ca 131/2002, ale již v předchozích letech, a to v řízeních pod sp. zn. 2 Ca 79/97, 2 Ca 14/2000 a 2 Ca 267/2001. Protože v době od roku 1997 do současné doby se nikterak nezměnila právní úprava nároku na obnovení vdovského důchodu a nenastaly ani nové skutkové okolnosti, jedná se v případě vdovského důchodu pro žalobkyni o věc rozhodnutou, protože i ve správním řízení se uplatňuje zásada věci rozhodnuté. Konstatoval dále, že požaduje-li žalobkyně ve svých podáních zaplacení částky 150.000 Kč, pak projednání nároků tohoto druhu nenáleží soudům působícím ve správním soudnictví. Uzavřel, že podání žalobkyně neodpovídá požadavkům § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1 s. ř. s, a proto byla žaloba podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnuta.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně podání, v němž uvedla, že se proti rozhodnutí ze dne 2. 7. 2004 odvolává a prosí o přidělení advokáta.

Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 18. 8. 2004, č. j. 2 Cad 91/2004 – 20 rozhodl tak, že žalobkyni nepřiznává osvobození od soudních poplatků a žádost žalobkyně o ustanovení právního zástupce zamítl. V odůvodnění usnesení poukázal na ustanovení § 35 odst. 7 a § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb. a konstatoval, že při rozhodování o osvobození od soudních poplatků a žádosti o ustanovení advokáta vzal v úvahu nejen poměry účastníka, ale zabýval se též tím, nejde-li o zcela zjevně bezúspěšné uplatňování práva. Konstatoval, že ze spisu 2 Ca 131/2002 zjistil, že o nároku žalobkyně o vdovský důchod bylo rozhodováno naposledy rozhodnutím ze dne 11. 4. 2002, které bylo potvrzeno rozsudkem krajského soudu ze dne 11. 7. 2002. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozsudku zamítl Vrchní soud v Praze dne 26. 11. 2002. Před tímto datem byla věc žalobkyně vztahující se k vdovskému důchodu rozhodována v řízení vedeném pod sp. zn. 2 Ca 267/2001. Záležitost byla dále projednávána v letech 2000 a 1997. Soud konstatoval, že podmínky pro přiznání osvobození od placení soudních poplatků nejsou dodrženy, v důsledku čehož nelze žalobkyni ustanovit advokáta postupem podle § 35 odst. 7, a proto byla její žádost o ustanovení advokáta zamítnuta.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně včas kasační stížnost. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 6. 1. 2005, č. j. 4 Ads 47/2004 - 45 kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 8. 2004, č. j. 2 Cad 91/2004 - 20 odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění rozhodnutí dospěl k závěru, že je třeba kasační stížnost odmítnout, neboť přestože stěžovatelka byla opakovaně vyzvána k odstranění vad kasační stížnosti podané proti usnesení ze dne 18. 8. 2004, jímž byla její žádost o ustanovení advokáta zamítnuta, kasační stížnost ve smyslu § 106 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 103 odst. 1 s. ř. s. nedoplnila. Její podání ze dne 19. 8. 2004, 31. 8. 2004, 5. 11. 2004 a 15. 11. 2004,

v nichž opakovaně žádá o vyřízení vdovského důchodu od dosažení věku 50 let a tvrdí, že pracovním úrazům jsou postaveny na roveň nemoci z povolání, a dále požaduje zaplatit náhradu škody za pomluvu podle § 206 trestního zákona, nebylo podle názoru Nejvyššího správního soudu možno považovat za podání, která by obsahovala důvody ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto postupoval podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 106 odst. 1 s. ř. s. a kasační stížnost odmítl, když v usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 10. 2004, č. j. 2 Cad 91/2004 – 32, byla stěžovatelka výslovně poučena o následcích nerespektování požadavku na odstranění vad kasační stížnosti.

Výše uvedené usnesení Nejvyššího správního soudu bylo stěžovatelce doručeno dne 24. 1. 2005. Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 20. 1. 2005, č. j. 2 Cad 91/2004 – 52 vyzval stěžovatelku k tomu, aby se v tomto řízení dala zastoupit advokátem a zastoupení doložila předložením plné moci zvoleného advokáta ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení. Dále stěžovatelce uložil podat prostřednictvím zvoleného advokáta řádnou kasační stížnost a uvést, jaké rozhodnutí soudu je napadáno, kdy toto rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno, uvést důvody, pro které rozhodnutí napadá a jaký návrh na vydání rozsudku činí, ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení. V odůvodnění usnesení uvedl, že nebudou-li vady kasační stížnosti ve stanovené lhůtě odstraněny, Nejvyšší správní soud v Brně kasační stížnost podle § 37 odst. 5 a § 106 odst. 1 s. ř. s. odmítne. Uvedené usnesení stěžovatelka obdržela dne 24. 1. 2005 a podáním, které došlo na Krajský soud v Českých Budějovicích dne 3. 2. 2005 sdělila, že dává plnou moc k zastupování v důchodové a trestní záležitosti JUDr. V. B.

Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích zcela ztotožňuje. Podání neobsahovalo předepsané náležitosti a na výzvu soudu nebyly odstraněny vady žaloby, především pak označení rozhodnutí, proti kterému žaloba směřovala. Žalovaná navrhovala, aby kasační stížnost byla Nejvyšším správním soudem v Brně odmítnuta.

Poté byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti proti usnesení ze dne 2. 7. 2004 s tím, že stěžovatelka není zastoupena advokátem.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl, nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá, nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný, nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

V posuzované věci je nutno uzavřít, že stěžovatelka neodstranila nedostatek povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti, neboť nedoložila plnou moc, osvědčující, že je zastoupena advokátem. Přitom v usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 1. 2005, č. j. 2 Cad 91/2004 – 52, obsahujícím výzvu k odstranění tohoto nedostatku, byla stěžovatelka výslovně upozorněna na to, že nebude-li nedostatek povinného zastoupení advokátem v lhůtě odstraněn, bude řízení o kasační stížnosti odmítnuto. Stěžovatelka tedy neodstranila nedostatek povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační

stížnosti a pro uvedený nedostatek podmínky řízení nelze v řízení o kasační stížnosti pokračovat. Na výše uvedených závěrech nemůže ničeho měnit ani to, že stěžovatelka udělila plnou moc JUDr. V. B., neboť uvedená soudkyně v dané věci rozhodovala, a podmínky uvedené v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., tj. povinné zastoupení stěžovatelky advokátem v řízení o kasační stížnosti, nejsou i nadále splněny. Nejvyšší správní soud kasační stížnost proto odmítl, aniž by se dále zabýval nedostatkem náležitostí kasační stížnosti [§ 46 odst. 1 písm. a), § 105 odst. 2, § 106 s. ř. s.].

Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud uvádí, že v dané věci nelze pro stěžovatelku ničeho vytěžit, neboť její návrh byl od počátku zjevně neúspěšný. Jestliže stěžovatelka dosud nepředložila rozhodnutí správního orgánu, které by mělo být v tomto řízení přezkoumáno, není zde předmět činnosti náležející soudům ve správním soudnictví. Žádost o dávku důchodového pojištění u soudu uplatňovat nelze, ale je ji třeba podat u příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení (§ 82 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Teprve po vydání rozhodnutí o dávce důchodového pojištění správním orgánem je možno domáhat se jeho přezkoumání u krajského soudu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo Nejvyšším správním soudem za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu